

VINKEVEENSE Plassen

De Vinkeveense Plassen zijn een bijzonder gebied in de provincie Utrecht. Het plassengebied is in zijn geheel onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN), het is aangemerkt als bovenlokaal dagrecreatieterrein en de plassen met legakkers hebben een hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarde. De Vinkeveense Plassen zijn als waterlichaam ook onderdeel van de Kaderrichtlijn Water opgaven.

FEITEN & CIJFERS

De Vinkeveense Plassen worden gekenmerkt door de vele legakkers, grote waterplassen, ring van eilanden en rietoevers.

971 ha
plassen (water)

182,6 ha
legakkers (380 totaal)

21,4 ha
12 zandeilanden

Zones Opdeling in meer intensieve en meer extensieve bebouwing

- I** Legakkers intensief bebouwd, verblijfsrecreatie toegestaan o.b.v. huidige beleidsverordening.
- II** Legakkers met overwegend illegale bebouwing.
- III** Drie gebieden:
 1. Recreatieparken
 2. Achterbos
 3. Zuidplas (watersport)
- X** 12 zandeilanden op de Noordplas.
- Z** Plangebied Vinkeveense Plassen, totaal **1.164 ha**.

Ontstaansgeschiedenis

Ontstaan legakkers
Legakkers ontstonden eind 19^e eeuw door turfwinning en uitbaggeren van veen.

1 Kwetsbaarheid door steile en hoge oevers.

Kwetsbaarheid legakkers
In de loop der jaren is een groot deel van de legakkerstructuur verloren gegaan. Belangrijke oorzaken zijn:

- 2** Verzinken/afslaan legakkers door erosie.
- 3** Omvallende hoge bomen beschadigen smalle legakkers.

Ontstaan waterplassen
Voor de aanleg van de A2 en de Bijlmer is zand onder het veen weggezogen.

Bebouwing

Een deel van de legakkers is intensief bebouwd (deels via een vergunning toegestaan). Denk aan vakantiehuisjes, schuurtjes en boxen.

De afgelopen jaren ontstond veel illegale bebouwing op de Noordplas door:

- de populariteit van het gebied,
- beperkt(e) toezicht en handhaving en
- deels door onuitvoerbare handhavingregels.

Bebouwing ten opzichte van huidige bestemmingsplan (2005):

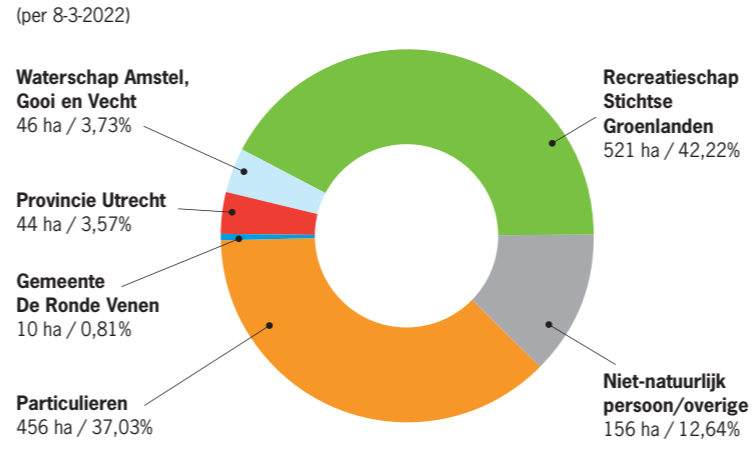
Circa **1 ha**
legale bebouwing =
planologisch vastgesteld

Circa **2.2 ha**
illegale bebouwing
circa 1.850 bouwwerken

Defosfateringsinstallatie

Eigenaren Vinkeveense Plassen

FUNCTIES EN WAARDEN

Recreatie
De Vinkeveense Plassen is een populair watersport- en recreatiegebied. Het trekt jaarlijks **1,5 tot 1,75 miljoen** recreanten.

Je vindt er onder meer:

- jachthavens
- horecagelegenheden
- een duikparcours
- vis- en zwemwater
- watersportmogelijkheden

Erfgoed & Cultuurhistorie
Het plassengebied vertegenwoordigt een hoge en specifieke cultuurhistorische waarde in Nederland.

Onderdeel van waterliniewerken van de Stelling van Amsterdam (UNESCO Werelderfgoed)

De diepe plassen zijn ontstaan door de mechanische turfwinning. De zandwinning heeft deze op een deel uitgediept.

De legakkerstructuur is als stadium van de turfwinning zichtbaar.

Natuur
Het gehele plassengebied ligt in het NNN en is een natuurparel waar verschillende iconsoorten voorkomen.

Rietkragen: belangrijk als foerageer- of broedgebied voor water-, moeras- en rietvogels.

Vissenbos: stimuleert natuurwaarden en herstelt cultuurhistorische structuren.

Water
De waterkwaliteit is van groot belang in dit gebied:

Vanwege de zwemwaterfunctie mogen er niet te veel poebacteriën uit ongezuiverde lozingen voorkomen in het water.

De Vinkeveense Plassen moeten als waterlichaam in 2027 voldoen aan een EU-verplichting voor waterkwaliteit en ecologie. De Kaderrichtlijn Water legt daar een resultaatverplichting voor op.

Het waterschap heeft samen met de provincie Utrecht veel geïnvesteerd om waterkwaliteit te verbeteren. Onder meer via een (defosfaterings)installatie die vervuilde fosfaten uit het inlaatwater haalt.